

224/1949 Sb.

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ

ze dne 18. října 1949

o sčítání lidu v roce 1950 a soupisech s ním spojených (o národním sčítání).

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2 zákona ze dne 17. března 1927, č. 47 Sb., o sčítání lidu:

ČÁST PRVÁ.

Všeobecná ustanovení.

§ 1

(1) Třetí sčítání lidu se koná dne 1. března 1950; rozhodnou dobou je půlnoc z 28. února na 1. březen.

(2) Se sčítáním lidu se spojuje soupis domů a bytů, soupis zemědělských závodů a soupis průmyslových a živnostenských závodů. Sčítání lidu spolu se soupisy s ním spojenými se označuje pro svůj obzvláštní význam, který má pro jednotný hospodářský plán, názvem "národní sčítání".

§ 2

Každý je povinen uvést správně a včas všechny údaje požadované od něho při národním sčítání.

§ 3

Národní sčítání řídí ministerstvo vnitra a provádějí je národní výbory.

§ 4

(1) Pro účely národního sčítání rozdělí okresní národní výbory území jednotlivých obcí na sčítací obvody.

(2) Pro každý sčítací obvod jmenuje okresní národní výbor sčítacího komisaře (dále jen "komisař") a pro několik sčítacích obvodů dohromady sčítacího revisora (dále jen "revisor").

(3) Za komisaře a revisory mohou být ustanoveni českoslovenští občané starší 18 let, kteří jsou bezúhonní a poskytují záruku, že svůj úkol splní správně, přesně a včas. Každý je povinen převzít ve svém bydlišti funkci komisaře (revisora), nejsou-li tu vážné důvody, pro něž by této povinnosti mohl být zproštěn.

(4) Funkce komisaře a revisora je funkcí veřejnou. Při jejím výkonu požívají komisaři a revisoři ochrany jako veřejní funkcionáři podle příslušných předpisů trestních. Okresní národní výbor jim vydá úřední legitimaci, opravňující je ke vstupu na nemovitosti, kde mají sčítat. K přezkoumání údajů o sčítaných skutečnostech jsou komisaři a revisoři oprávněni vyžádat si k nahlédnutí osobní i jiné doklady.

(5) Za sčítací práce obdrží komisaři a revisoři od okresního národního výboru odměnu odstupňovanou podle rozsahu a povahy splněného úkolu. Směrnice pro stanovení odměn vydá ministerstvo vnitra po dohodě s ministerstvem financí.

§ 5

Podrobné směrnice a instrukce o tom, jak provést přípravné práce i vlastní národní sčítání, jakož i sčítací tiskopisy, vydá ministerstvo vnitra v dohodě se státním úřadem plánovacím a se zúčastněnými ministerstvy.

§ 6

Výsledky národního sčítání zpracuje, přihlížeje především k účelům plánovaného hospodářství, státní úřad statistický a na Slovensku podle jeho pokynů slovenský plánovací úřad. Tyto výsledky se uveřejní v úředních publikacích státního úřadu statistického, po případě slovenského plánovacího úřadu.

ČÁST DRUHÁ.

Sčítání lidu.

§ 7

(1) Při sčítání lidu se zjišťuje o každé osobě, která je v rozhodné době (§ 1) přítomna na státním území jméno a příjmení, přítomnost v obci (trvalá nebo dočasná přítomnost, dočasná nepřítomnost), odkud a kdy se sčítaný přistěhoval, poměr k osobě, která je v čele domácnosti, pohlaví, datum narození, rodinný stav, státní příslušnost, národnost, náboženské vyznání (bezvyznání), školní vzdělání, osobní povolání (hlavní a vedlejší), postavení v tomto povolání a pracovní místo (název - firma závodu, úřadu nebo ústavu, obor činnosti a pracoviště, nynější i dřívější příslušnost ke společenské skupině; samostatní podnikatelé a živnostníci uvedou též celkový počet zaměstnanců).

(2) U žen se zjišťuje vedle toho počet živě narozených dětí a datum posledního sňatku, po případě rozvázání tohoto manželství.

§ 8

(1) Sčítání lidu se koná sčítacími archy.

(2) Pro každý byt je určen zvláštní sčítací arch; sčítané osoby se zapisují do sčítacích archů jak v místě svého bydliště, tak i v místě přechodného pobytu.

(3) Sčítací arch vyplní majitel (uživatel) bytu nebo s jeho souhlasem člen jeho domácnosti. Okresní národní výbor může určit, přihlížející k místním poměrům, ve které obci je třeba, aby sčítací archy celé vyplňoval komisař.

(4) Také jinde je komisař povinen vyplnit sčítací arch, nevyplnil-li ho majitel (uživatel) bytu ani nikdo z jeho domácnosti buď vůbec nebo řádně.

§ 9

(1) Osoby ubytované v rozhodné době (§ 1) v ubytovacích zařízeních (podnicích), sloužících živnostenskému ubytování osob (na př. hotely, pensiony, noclehárny a pod.), nebo v ústavech a zařízeních, poskytujících jinak za plat či bezplatně ubytování (na př. nemocnice a jiné léčebné a ošetrovací ústavy, lázeňská zařízení, kláštery, dále vězeňské ústavy, tábory nucené práce a pod.), zapíše do společného sčítacího archu osoba odpovědná za vedení ústavu či zařízení nebo její zástupce.

(2) Ve společném sčítacím archu se nejprve uvedou zaměstnanci ústavu či zařízení, pokud nemají vlastní byt (odstavec 4), pak ostatní jeho obyvatelé (hosté, chovanci, ošetrovanci, členové a pod.).

(3) V hotelích, hostincích, pensionech, noclehárnách a pod. dá vyplnit provozovatel ubytovaným osobám (mimo zaměstnance) zvláštní sčítací lístky pro hosty, které obsahují tytéž otázky jako sčítací arch. Údaje zapsané ve sčítacích lístcích pro hosty se přepíše do společného sčítacího archu.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na osoby, které v ubytovacích zařízeních bydlí ve zvláštních bytech a které se zapisují do sčítacího archu určeného jen pro jejich byt.

(5) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně o sčítání hromadně ubytovaných příslušníků vojska a Sboru národní bezpečnosti.

Soupis domů a bytů.

§ 10

(1) Otázky o skutečnostech zjišťovaných při soupisu domů a bytů obsahuje "domovní arch".

(2) Domovní arch vyplní majitel domu nebo jeho zástupce. Jinak platí i tu ustanovení § 8, odst. 3 a 4.

§ 11

(1) Budou sčítány stavby určené k obytným účelům (obytné domy), jiné stavby trvalého rázu, jestliže obsahují alespoň jeden lidský příbytek, jakož i pohyblivá a nouzová obydlí.

(2) Obytné domy a jiné stavby trvalého rázu podléhají soupisu, i když jsou v rozhodné době (§ 1) neobydleny. Pohyblivá a nouzová obydlí, jako jsou na př. kočovné vozy, lodi, hlídačské boudy, zahradní domky, skalní obydlí, stáje a stodoly, se sčítají jen tehdy, jestliže v nich v rozhodné době (§ 1) někdo přenocoval.

§ 12

(1) Při soupisu domů a bytů se zjišťuje počet a popis všech obytných nebo obydlých budov na tomtéž pozemku. O každém domě (o každém lidském obydlí) se zjišťuje: jméno, příjmení a povolání majitele, po případě národního správce, a druh obydlí (hlavní účel stavby).

(2) Na Slovensku se kromě toho zjišťuje stáří stavby, převládající stavivo a krytina stavby.

(3) O každém bytě se zjišťuje: jméno, příjmení a povolání majitele (uživatele) bytu, právní titul užívání bytu, poloha bytu v domě, místnosti společně užívané s jinými byty, počet a druh místností v bytě, výměra bytu, bytové instalace a u nájemních a družstevních bytů nájemné s veškerými poplatky za rok 1949.

(4) O každém ubytovacím ústavu nebo podniku se zjišťuje: název ústavu nebo podniku, počet a druh místností, výměra a instalace.

Soupis zemědělských závodů.

§ 13

(1) Při soupisu zemědělských závodů se zjišťují tyto skupiny sčítacích znaků: poměry vlastnické, osobní data hospodáře a členů jeho rodiny, námezdní síly pracovní, celková plocha závodu podle právního titulu a rozdělení půdy podle kultur, osevní plocha zemědělských plodin, ovocné stromy, keře a školky, hospodářské zvířectvo, rostlinná a živočišná výroba, spotřeba krmiv, spotřeba umělých hnojiv, produktivita závodu, tržba, hospodářské stroje a technická zařízení, členství v družstvech, jakož i některé další otázky, zejména o melioraci a scelování půdy. Znaky, které v rozhodné době (§ 1) nelze ještě zjistit (na př. osevní plochy), budou doplněny podle stavu ke dni 27. května 1950.

(2) Se soupisem zemědělských závodů se provede také soupis pozemků nepatřících k zemědělským závodům a soupis ovocných stromů a keřů a hospodářského zvířectva i u osob, které nemají zemědělský závod.

§ 14

Každý, kdo hospodaří na svůj účet vlastními neb najatými provozovacími prostředky na pozemku nebo souborů pozemků po zemědělsku, po zahradnicku, po lesnicku nebo provozuje hospodářství viničné nebo rybníčné, je povinen správně vyplnit dotazníky podle návodu, poskytnout komisaři všechny potřebné údaje, jakož i podat všechny později žádané doplňky a vysvětlivky. Osoby povinné soupisem podle § 13, odst. 2 splní svou zpravodajskou povinnost tím, že poskytnou komisaři všechny potřebné údaje od nich při tomto soupisu požadované.

Soupis průmyslových a živnostenských závodů.

§ 15

(1) Soupisu průmyslových a živnostenských závodů podléhají závody všech národních, státních, komunálních a družstevních podniků, jakož i ostatní závody (podniky) svazků lidové správy, pokud nejde o závody zemědělské, dále jiné živnostenské závody (podniky), na něž se vztahují ustanovení živnostenského řádu (živnostenského zákona), jakož i podnikání ostatní provozovaná způsobem živnostenským (dále jen "živnostenské závody").

(2) Při sčítání živnostenských závodů se zjišťují zejména tyto skupiny sčítacích znaků: poměry vlastnické, předmět podnikání, organizace závodu, pracovní síly, strojní zařízení (v tom i dopravní prostředky) a výsledky provozu a finančního hospodaření.

§ 16

Každý provozovatel, po případě zástupce provozovatele živnostenského závodu, je povinen správně vyplnit dotazníky podle návodu, poskytnout komisaři všechny potřebné údaje a podat všechny později žádané doplňky a vysvětlivky.

ČÁST TŘETÍ.

Pořádková a trestní ustanovení.

§ 17

(1) Všichni, jejichž prostřednictvím se národní sčítání provádí, zejména sčítací a revisní orgány, jsou povinni přísnou mlčenlivostí o všech soukromých věcech a poměrech sčítaných osob nebo závodů (podniků), jakož i o obsahu sčítacích listin vůči každému nepovolanému.

(2) Porušení této povinnosti, jakož i každé zneužití zpráv a údajů získaných při národním sčítání je trestné.

§ 18

(1) Vědomě nesprávné údaje, jakož i všeliká jiná úmyslná jednání a opominutí, kterými se porušuje nebo ohrožuje úplnost nebo správnost sčítání, trestá - nejde-li o čin přísněji trestný - okresní národní výbor podle § 6, odst. 1 zák. č. 47/1927 Sb.

(2) Jednáním takovým jest zejména, jestliže se někdo vyhne sčítání, dá se sčítat několikrát, působí na jiné, aby učinili údaje neodpovídající pravdě, způsobí umělé přesuny obyvatelstva nebo sčítaných věcí z obce do obce nebo k takovým činům vybízí.

§ 19

(1) Obcházet ve věcech sčítání domy, byty a zemědělské a živnostenské závody, nabízet se k vyplňování sčítacích listin nebo působit jakkoli na sčítané osoby, aby listiny vyplnily za přítomnosti cizí osoby, jest zakázáno. Rovněž jest zakázáno doručovat zároveň s úředními listinami letáky, provolání a pod. nebo užívat tiskopisů ministerstvem vnitra nevydaných.

(2) Přestupky těchto zákazů, jakož i jiných v tomto nařízení obsažených příkazů nebo zákazů, vydaných k ochraně svobody a správnosti sčítání, trestá okresní národní výbor - pokud nejsou trestny podle § 6, odst. 1 zák. č. 47/1927 Sb. - podle § 6, odst. 2 zák. č. 47/1927 Sb.

ČÁST ČTVRTÁ.

Závěrečná ustanovení.

§ 20

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.